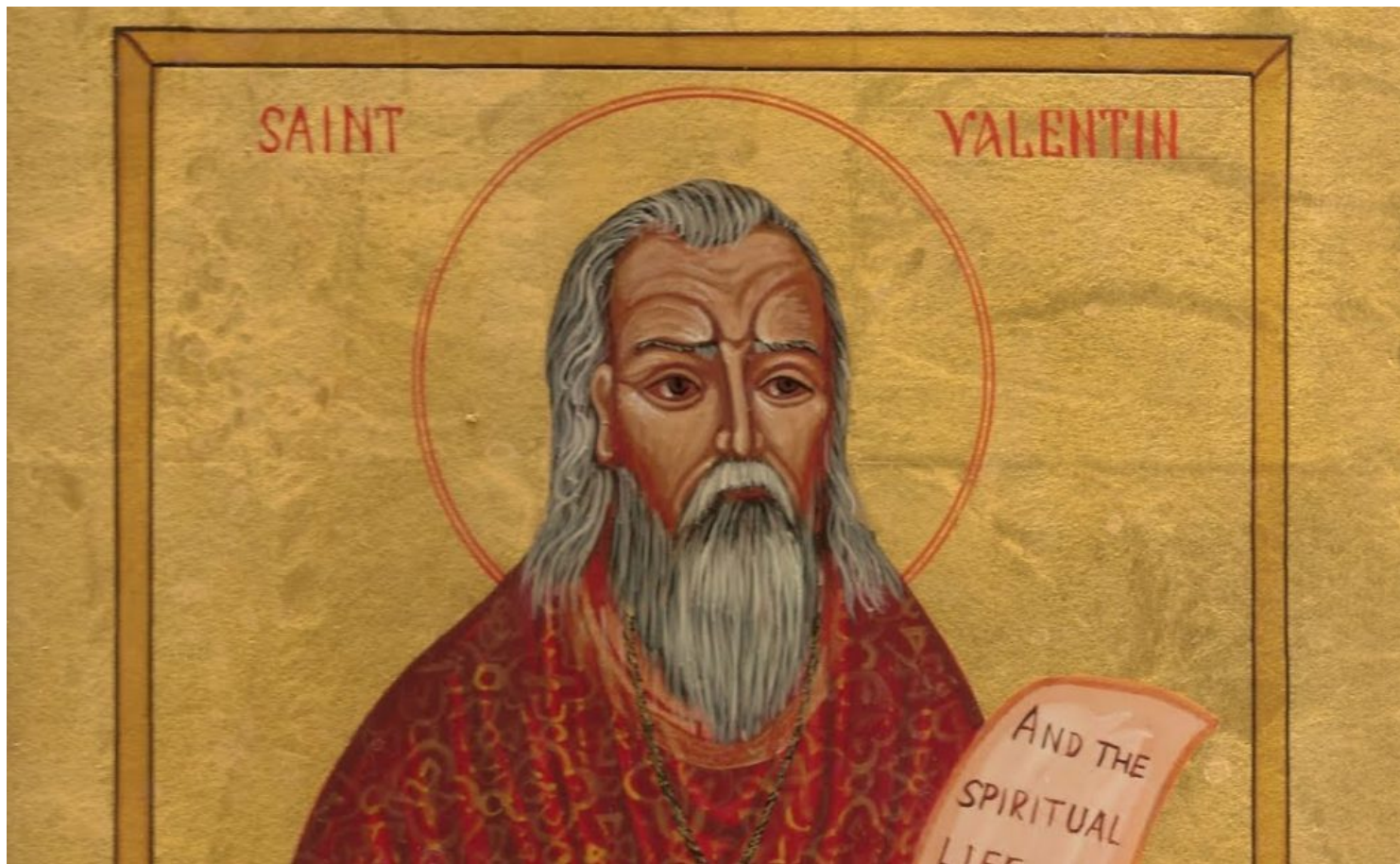

Про Святого Валентина

14 лютого УГКЦ вшановує пам'ять Кирила, апостола слов'ян, а Римська церква вшановує пам'ять святих Кирила і Методія. Свято святого Валентина було вилучено з римського календаря в 1969 році, але ця формальна зміна не зменшила популярності цього свята, яке стало асоціюватися з любов'ю та приязню в пізньому Середньовіччі.

Певні моменти протягом року дають можливість повернути увагу до християнських коренів світської культури. Наприклад, хоча Різдво зазвичай ототожнюють із споживанням і вихідними, справжнє значення свята проявляється в самій його назві. У тому ж дусі щороку перед 6 грудня католицькі ЗМІ пишуть про святого Миколая з Мир Ликійських (бл. 270-343), щоб нагадати, що цей скромний єпископ з Малої Азії став прообразом сучасного Санти Клауса. День Святого Валентина дає ще один шанс побачити глибокий вплив нашої віри на нашу епоху, яка вже її забуває.

День святого Валентина походить від історії про святого Валентина, мученицьку смерть якого історично відзначали 14 лютого. Як іноді буває зі святими, особливо

тими, хто жив у давнину, ми не знаємо, про якого саме Валентина йдеться. У чудовому дослідженні походження свята історик Джек Б. Оруч пише: «Ім'я було популярним в пізній Римській імперії, без сумніву, через його значення (від valeo — бути сильним). Кілька [римських] імператорів і один папа носили це ім'я, а понад тридцять Валентиків і кілька Валентин стали святими, зокрема мучениками». На щастя, Оруч визначає двох найбільш ймовірних кандидатів: «священик Риму та єпископ Терні... обидвом начебто відтяли голову 14 лютого». Страта відбулася приблизно 270 року.

Ці нечіткі деталі не завадили Папі Юлію I (337-352) посвятити базиліку Святого Валентина, яка залишалася популярною протягом століть. Це також не завадило зростанню набоженства до цього свята протягом Середньовіччя. До 1300 року в Римі побудували чотири церкви святого Валентина. Проте найбільший вплив на його популярність мала не архітектура, а література.

Найдавніші збережені тексти про Святого Валентина (чи Валентинів) датуються VI-м і VII-м століттями. Вони розвивалися і розширювалися протягом багатьох років. Надзвичайно популярна колекція житій святих, відома під назвою “Золота легенда”, укладена бл. 1255 року, включає життя Валентина. У 1367 році була навіть французька п'єса під назвою «Святий Валентин». Примітно, що жоден із цих творів не асоціює мученика з коханням чи приязню; вони, радше, зображують святого Валентина як «цілителя хворих чи дітей з неповносправністю». Романтичні кліше, пов'язані зі святом Валентином, з'явилися лише через тисячу років після його смерті.

Роль 14 лютого в європейській народній уяві докорінно змінилася протягом пізнього Середньовіччя, особливо через вплив англійського автора Джефрі Чосера (бл. 1340-1400). Чосер найбільш відомий за своїми “Кентерберійськими оповіданнями”, але саме його вірш «Пташиний парламент» пов'язав День Святого Валентина з романтикою і коханням через символи птахів-нерозлучників.

Тож незалежно від того, чи надаєте ви перевагу солодким сердечкам чи коробкам шоколадних цукерок, День Святого Валентина є у нас завдяки пізньосередньовічній поемі Чосера про стародавнє свято мучеників.

Шон Маклаклин